

Ostend Declaration

Oostendei Nyilatkozat

A tengerkutatást és tengerhasznosítási célú kutatást végző európai szakemberek közössége készen áll arra, hogy tudását, szolgáltatásait és támogatását az Európai Unió és tagállamai, valamint társult államai rendelkezésére bocsássa, elismerve, hogy

„a tengerek és az óceánok a 21. század egyik nagy kihívását jelentik”.

Ezzel összefüggésben elismerjük:

- az óceánok rendkívül fontos szerepét a földi és éghajlati rendszerek működésében;
- a tengerpartok, tengerek és óceánok, valamint ökoszisztémáik fontosságát egészségünk és jólétünk szempontjából;
- a globális környezeti változásoknak a tengeri környezetre gyakorolt egyre fokozottabb mértékű hatásait, valamint e hatások jelentős társadalmi-gazdasági következményeit;
- annak folyamatos szükségességét, hogy alapkutatások révén pótoljuk a tengerpartokra, tengerekre és óceánokra vonatkozó tudásunk komoly hiányosságait;
- azokat a roppant lehetőségeket, amelyek az innováció, a tartós jólét és a munkahelyteremtés tekintetében az új, illetve a már fennálló tengerhasznosítási ágazatokban rejlenek, így például az akvakultúrában, a megújuló energiában, a tengeri biotechnológiában, valamint a tengeri szállításban; továbbá
- annak szükségességét, hogy ezeket az üzeneteket érthetővé kell tenni a társadalom minden szektora számára.

Ezenkívül hangsúlyozzuk a tengerhez és annak hasznosításához kapcsolódó tudomány és technológia kulcsfontosságú szerepét a tengerekre, az óceánokra és biológiai sokszínűségekre vonatkozó ismeretek elérhetővé tételében, illetve ezek megértésében, valamint olyan új lehetőségek és technológiák megteremtésében, amelyek támogatják és előmozdítják:

- a munkahelyteremtést intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés révén (Európa 2020);
- az Európai Unió integrált tengerpolitikájának (2007), az Európai Kutatási Térségnek (az EB által 2007-ben közzétett, az EKT-ről szóló zöld könyv), valamint más politikai intézkedéseknek, így például a közös halászati politikának a megvalósítását;
- tengervizeink jó környezeti állapotának 2020-ig történő megteremtését (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv); *valamint*
- a Lundi Nyilatkozatban (2009) megnevezett egyéb kapcsolódó – többek közt az élelmezést, az energiát és az egészséget érintő – nagy kihívások megoldását.

A tengerkutatást és tengerhasznosítási célú kutatást végző európai szakemberek közössége elismeri, hogy jelentős fejlődés zajlott le a Galway-i (2004) és az Aberdeeni Nyilatkozat (2007) hatására, amiről tanúskodik az európai integrált tengerpolitika elfogadása (2007), ennek környezetvédelmi pillére, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv (2008), valamint a tengerkutatás és a tengerhasznosítási célú kutatás európai stratégiája (2008); továbbá elkötelezi magát amellett, hogy a jövőben is a fejlődést fogja elősegíteni ennek az átfogó politikai keretrendszernek a keretében.

Megfelelni a tengerek és az óceánok nagy kihívásának

Az EuroOCEAN 2010 konferencia több kiemelt kihívást és lehetőséget nevezett meg a tengerkutatás és tengerhasznosítási célú kutatás számára olyan területeken, mint az élelmezés, a világméretű környezeti változások, az energia, a tengeri biotechnológia, a tengeri szállítás, valamint a tengeri területrendezés, ez utóbbiba beleértve a tengerfenék feltérképezését is. A konferencia egyértelmű üzenetet fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy milyen társadalmi és gazdasági hasznok származnak Európa számára a tengerekből és az óceánokból, valamint milyen kulcsfontosságú szerep jut a kutatásnak és a technológiának abban, hogy meg tudjunk felelni a tengerek és az óceánok nagy kihívásának.

A tengerkutatást és tengerhasznosítási célú kutatást végző európai szakemberek közössége – a már meglévő eredményekre és kezdeményezésekre építve – készen áll arra, hogy a gazdasági és az állami szektorral partnerségben szembenézzon ezzel a kihívással, valamint felhívja az Európai Uniót, annak tagállamait és társult államait arra, hogy könnyítsék meg ezt a tevékenységet az alábbi proaktív és integráló hatású intézkedések meghozatala által:

1. Közös programozás

Ki kell alakítani egy olyan integráló keretrendszert, amely a tengerek és az óceánok nagy kihívásának megoldása érdekében az európai programok erőforrásait egyesíti a tagállamokéival; ebbe beleértendő a létfontosságú tengerkutatási infrastruktúrák azonosítása és biztosítása is. Az „**egészséges és termelékeny tengerekről és óceánokról**” szóló közös programozási kezdeményezés megfelelő szintű integrációt biztosít, így ezt ajánlatos volna aktívan támogatnia az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak.

2. Európai Óceánmegfigyelő Rendszer

Támogatni kell a valóban integrált és fenntarthatóan finanszírozott „Európai Óceánmegfigyelő Rendszer” kialakítását, amely (i) Európát újra világszerte vezető szerephez juttatná a tengertudomány és tengeri technológia területén; (ii) reagálna a felmerülő társadalmi szükségletekre olyan nagyszabású politikai kezdeményezések támogatása révén, mint az **integrált tengerpolitika** és a **tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv**; továbbá (iii) segítené Európa hozzájárulását a globális megfigyelőrendszerek munkájához. Ennek elérése érdekében hatékonyabban kellene koordinálni a nemzeti szintű erőforrásokat, valamint új beruházásokra is szükség volna a vonatkozó kezdeményezésekkel (pl. ESFRI, EMODNET, GMES) összehangolva és a végfelhasználókat is bevonva.

3. Kutatásból tudás

Ki kell dolgozni olyan megfelelő mechanizmusokat, amelyek folyamatosan áttekintik az aktuálisan folyamatban levő tengerkutató és a tengerhasznosítási célú kutatási programokat és projekteket azok hatásának növelése érdekében (i) a kutatás eredményeinek kiaknázása, illetve (ii) a már fennálló vagy éppen kialakulóban lévő hiányosságok feltárása révén. Ezt egy olyan, **a nemzeti és uniós szintű tengerkutató és a tengerhasznosítási célú kutatási projektek, programok és kezdeményezések beszámolóit és eredményeit tartalmazó adattárnak** is támogatnia kell, amely képes az utóbbiakat archiválni, lefordítani, elemezni, és jelentések formájában összegezni, valamint megfelelő kapacitással rendelkezik olyan integrált tudástermékek fejlesztésére, amelyek elősegítik a szakpolitikák fejlesztését, a döntéshozatalt, a vezetői intézkedéseket, az innovációt, az oktatást, továbbá javítják a közvélemény tájékozottságát.

Annak érdekében, hogy hatékonyan meg tudjunk felelni a tengerek és az óceánok nagy kihívásának, elengedhetetlen, hogy prioritásokat állítsunk fel a kezdeményezésekkel és programokkal kapcsolatban az alábbiak erősítése céljából:

- **Innováció**

Fokozottan támogatni kell az innovációt és a tengerhez, illetve annak hasznosításához kapcsolódó új termékek, folyamatok, szolgáltatások és koncepciók kereskedelmi felhasználását, segítve az Innovatív Unió és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérését;

elő kell mozdítani olyan tevékenységeket, amelyek felhívják a tengertudománnyal foglalkozó szakemberek közösségének figyelmét a tengertudományban rejlő innovációs potenciálra, valamint arra, hogy ezt miként lehet hasznosítani az óceánhoz kapcsolódó iparágakkal együttműködve.

- **Képzés és karrierfejlesztés**

Megfelelő képzési és mobilitási lehetőségeket kell kialakítani a tengerrel foglalkozó kutatók és technológus szakemberek számára, valamint stabil és vonzó pályamodelleket kell kínálni, hogy biztosítva legyen az a magasan képzett munkaerő, amelyre szükség lesz a tengerhez és annak hasznosításához kapcsolódó ágazatok bővítéséhez.

- **Nemzetközi együttműködés**

Az EU szintjén olyan mechanizmust kell kialakítani, amely stratégiaileg javítja a nemzetközi (azaz európai konzorciumok és harmadik országokbeli partnerek közötti) együttműködést a tudomány és a technológia területén, támogatja a hálózatépítési kezdeményezéseket, az előkészítő fázisban levő projekteket, valamint a konkrét intézkedéseket;

erősíteni kell a kétoldalú/többoldalú együttműködést a kulcsfontosságú finanszírozó szervezetekkel, kormányközi testületekkel, valamint a tengerrel és annak hasznosításával foglalkozó Európán kívüli tudományos intézményekkel annak érdekében, hogy leküzdjük az e területhez kapcsolódó nemzetközi kutatási programok és infrastruktúrák előtt álló akadályokat, valamint működőképes megoldásokat kínáljunk ezek számára.

A tengerkutató és tengerhasznosítási célú kutatást végző európai szakemberek közössége elkötelezett az iránt, hogy a gazdasági és állami szektorral partnerségben szerepet vállaljon a tudomány és az innováció közötti szakadék áthidalásában a fenntartható fejlődés támogatása érdekében.